

zápis

x 1. členské schůze, její konala se dne 18. dubna 1909.
v hostinci p. Jar. Linharta v Dobrušce.

Program :

1. Zahájení schůze.
2. Čtení a schválení zápisu z minulé členské schůze.
3. Průběh, přednáška p. L. Hyského, c. k. prof. v Pýchnově m./K.
4. Volná předání.

- I. Schůzi zahájil p. předseda uvítáním přítomných, mezi nimiž milým dojmem působilo hojně účastenství paní a dívek.
- II. Jednatel přečetl zápis ze členské schůze, která byla pořádána 5. května 1907. v hostinci p. V. Kuchaře v Kamenici. Tento protokol byl schválen.
- III. K tomuto bodu ujal se slova p. L. Hyský, c. k. profesor gymnasia v Pýchnově m./K., by pojednal o robotě. Paní řečník připomenu, že sedlák byl původně svobodným a rovnocenným členem lidské společnosti, neboť jeho nevolnictví vyvinulo se teprve později. Války husitské byly původem nejen náboženského, nýbrž byla v nich obsažena i snaha podpořování českého sedláka. V dobách následujících odcházela šlechta se svých statků, jež byly pronajímány lidem, kteří chtějící zbohatnouti, ujařmovali a robotovali poddaný lid. R. 1487. vydán byl zákon, jímž lid připoután byl k půdě, na níž bydlil. Další zhubný vliv na vývoj věci měla válka 30letá, po níž nastal přívál cizích dobrodruhů, kteří v lýchách bacino pomstou riskovali a novou porobu

poddaným připravovali. Pan řečník vysvětlil, co znamenal v této době pojem domínkářů a rustikálů, načež vyhlásil revoluční stav českého sedláka po dobu Leopolda I., na něhož byl učiněn pokus, by roboty byla omezena jen na 3 dny v týdnu, což však nachovářovino nebylo, takže vznikala četná selská povstání. V tomto období pracoval v našem listu zhrubně řád jezuitský, jehož příslušník Konviáš sám nechal spáliti 60 tisíc knih. Zatím z Francie šířil se k nám oliv merkantilismus, jemuž s úspěchem čelili fyziokraté, hledající blahobyt v účelném vzdělávání země. Za vlády M. Teresie a jejího osvíceného syna císaře Josefa II. došlo se český sedlák ochrany a svobody. V této době položeny byly základy obecního školství, zrušen jezuitský řád, vydán blahoděrný toleranční patent, hláskajících náboženskou snášlivost, zrušeno osobní poddanství r. 1781. a zrušen porobněný katastr, takže trudné poměry našeho venkova byly trvale zlepšeny. Závěrem podotkl však p. profesor právem, že není dosud jistě všeho, co lidstvo šťastným činí. Máme-li dosáhnouti cíle, musno doporučiti jedno: pravé vzdělání všech příslušníků národa bez výjimky.

Díkladně připravená řeč, jež trvala asi 1 1/2 hodiny, a byla výsledkem 14 četných shromáždění, v němž milým dojmem působila přítomnost 40 řev a divok, byla odměněna neutuchajícím potleskem a díky p. předsedy.

II. Volných podání nebylo, proto byla schůze ukončena.

Došlo, dne 18. dubna 1909.

Kelliche

Běla Raichlová

Zbyněk Raichl,
t. c. jednatelem.